

ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය - 2019

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 ව්‍යවහාර කළ මතය

ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයෙහි 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනත, 1972 අංක 11 දරන රාජ්‍ය කෘෂිකාර්මික සංස්ථා පනත සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මතය ව්‍යවහාර කළ සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 මතය ව්‍යවහාර කළ සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය ව්‍යවහාර කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ ව්‍යවහාර කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, මණ්ඩලය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය මණ්ඩලය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, මණ්ඩලයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මණ්ඩලයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මණ්ඩලයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, මණ්ඩලය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 20 හි 17 වන ඡේදය ප්‍රකාරව නිශ්චිත වියදම් සඳහා වූ ප්‍රදාන, අදාළ වියදම් පවත්නා කාලපරිච්ඡේදයේදීම ලාභ හෝ අලාභ ලෙස හඳුනා ගත යුතු වුවද, 2014 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා මණ්ඩලය වෙත ලැබී තිබුණු රු.මි.2,947 ක රජයේ ප්‍රදාන වටිනාකම සංචිත යටතේ ගිණුම් ගත කර තිබුණි. ඒ අනුව මණ්ඩලයේ සංචිත හා අලාභ එම වටිනාකමෙන් අධිගණනය වී තිබුණි.	මෙම වැරදි ගිණුම්.ගත කිරීම 2022 වසරේ සිට නිවැරදි කිරීම සිදුකරනු ඇත.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව වියදම් සඳහා වූ ප්‍රදාන අදාළ කාලච්ඡේදයේ ආදායම් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 19 හි 57 වන ඡේදය ප්‍රකාරව අස්ථිත්වයේ සේවා ප්‍රතිලාභ බැඳීම ගණනයේදී ආයුගණන ක්‍රමය එනම් අස්ථිත්වයේ වර්තමාන සේවා පිරිවැය, සේවකයින්ගේ වයස් ප්‍රමාණය, සේවකයින්ගේ ආයු අපේක්ෂණය, සේවා පිරිවැටුමට වූ බලපෑම, විශ්‍රාම වයස, වට්ටම් අනුපාතය, වැටුප් හා වර්ධන ප්‍රතිගනය වැනි උපකල්පන යොදාගෙන ගණනය කිරීම් කළ යුතු වුවත්, මණ්ඩලය විසින් සිය ප්‍රතිලාභ ගණනයේදී සේවකයකුගේ වර්ෂ අවසානයේ ලබන මූලික වැටුප පමණක් පදනම් කර ගෙන සේවා ප්‍රතිලාභ ගණනය කර තිබුණි.	2023 වර්ෂයේ සිට ආයු ගණන ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	සේවා ප්‍රතිලාභ බැඳීම් ගණනයේදී ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව අවශ්‍ය ගැලපීම් කළ යුතුය.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 41 හි 12 ඡේදය ප්‍රකාරව ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් මූලිකව හඳුනා ගැනීමේදී සහ සෑම වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම විකුණුම් සඳහා වියදම් අඩුකළ පසු සාධාරණ	2023 වර්ෂයේ සිට අදාළ තක්සේරු සිදු කර ගිණුම්ගත කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරනු ඇත.	ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් සාධාරණ වටිනාකමට ගණනය කර ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

වටිනාකමට මැනිය යුතු වේ. එහෙත් මණ්ඩලය විසින් රු.33,099,131ක් වූ පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් වටිනාකම එලෙස වාර්ෂිකව තක්සේරු නොකර ස්ථාවර අගයක් ලෙස ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුණි. එම අගය සත්‍යාපනය කර ගැනීම සඳහා ද වාර්ෂිකව යාවත්කාලීන කරන ලද ගස් සංගණන හා තක්සේරු වාර්තාද විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. එමෙන්ම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී විකුණන ලද වාණිජ වටිනාකමකින් යුතු ගස්වල විකුණුම් ආදායම රු.28,207,665ක් වුවද මෙම ගස්වලට අදාළ පිරිවැය වත්කම්වලින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ)	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 40 හි 34 ඡේදය ප්‍රකාරව මණ්ඩලය විසින් ප්‍රාදේශීය වතු සමාගම් 20කට බදු පදනම මත ලබා දී ඇති හෙක්ටයාර 111,790ක වටිනාකම මණ්ඩලයේ පාලනය යටතේ ඇති ඉඩම්වලින් බදු පදනමට ලබා දී ඇති හෙක්ටයාර 744.56 වටිනාකම සහ කොළඹ පිහිටි පාර්ශව 13 කට බදු පදනමට ලබා දී තිබූ හෙක්ටයාර 2.4ක වටිනාකම අදාළ ඉඩම්වල වටිනාකම තක්සේරු කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ආයෝජිත දේපල යටතේ ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. කෙසේ වුවද මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස රු.1,941,522,859 ක් දක්වා තිබුණද එම වත්කම් වෙන් වෙන්ව හඳුනාගෙන වත්කම්වල පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට අවශ්‍ය විස්තරාත්මක උපලේඛන විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත පවරා දී ඇති ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම් මෙතෙක් ගිණුම්ගත කර නොමැත. එහෙත් මේ වන විට මෙම ඉඩම්වල අයිතිය ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය සතු බව සනාථ කරමින් නඩු තීන්දු රාශියක් නිකුත් වී ඇති බැවින් මෙම ඉඩම්වල වටිනාකම ගිණුම්ගත කිරීමේ හැකියාවක් පවතී. කෙසේ වෙතත් එම වටිනාකම් ගිණුම්ගත කිරීම සඳහා වත්කම් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ඊට වැය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මුදල් මේ වන විට නොමැත. එසේ තක්සේරු කිරීම සඳහා ඉඩම් මැනුම් කිරීමක්ද සිදු කළ යුතුව ඇත.
(ඉ)	ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති 13 හි 37 ඡේදය ප්‍රකාරව ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයට අයත් මණ්ඩලය විසින් පාලනය කරනු ලබන වතුයායන් 18 කට අදාළ හෙක්ටයාර 11,585.44 ක ඉඩම්වල වටිනාකම තක්සේරු කර 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දේපල පිරිසත හා උපකරණ ලෙස දක්වා නොතිබුණි.	ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත පවරා දී ඇති ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම් මෙතෙක් ගිණුම්ගත කර නොමැත. එහෙත් මේ වන විට මෙම ඉඩම්වල අයිතිය ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය සතු බව සනාථ කරමින් නඩු තීන්දු රාශියක් නිකුත් වී ඇති බැවින් මෙම ඉඩම්වල

වටිනාකම ගිණුම්ගත කිරීමේ හැකියාවක් පවතී. කෙසේ වෙතත් එම වටිනාකම ගිණුම්ගත කිරීම සඳහා වත්කම් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ඊට වැය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මුදල් මේ වන විට නොමැත. එසේ තක්සේරු කිරීම සඳහා ඉඩම් මැනුම් කිරීමක්ද සිදු කළ යුතුව ඇත.

1.5.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 16 හි 55 ඡේදය ප්‍රකාරව මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති 3.2.3 හි වත්කම් පාවිච්චි කිරීම සඳහා සුදානම් තත්ත්වයට ගෙන ආ පසු එම වත්කම ක්ෂය කිරීම ආරම්භ කරන බව දක්වා තිබුණද, ඊට පටහැනිව 2019 වර්ෂය තුළදී වතුයායන් විසින් මිලදී ගන්නා ලද රු.8,141,293ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගත් දිනය නොසලකා සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහාම ක්ෂය කර තිබුණි.</p>	<p>ප්‍රධාන කාර්යාලය 2019 වර්ෂයේ සිට මිලදී ගත් දිනයට අනුව ක්‍රමක්ෂය සිදුකර ඇති අතර වතු අංශයේ මුළු වර්ෂයටම ක්‍රමක්ෂය සිදුකර ඇත. 2022 වර්ෂයේ සිට එම ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියට අනුව ගිණුම් නිවැරදි කර ඇත.</p>	<p>මණ්ඩලය සතු ස්ථාවර වත්කම් පාවිච්චි කිරීමට සුදුසු තත්ත්වයට පත්වූ දින සිට ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති 3.2.3 අනුව සිදු කළ යුතුය.</p>	
<p>(ආ) මණ්ඩලය විසින් වත්කම්වල ඉදිරි ඵලදායී ජීවකාලය සැලකිල්ලට ගැනීමකින් තොරව ක්ෂය ගණනය කිරීම සිදු කර තිබුණි.</p>	<p>මෙහිදී ප්‍රධාන කාර්යාලය හා වතුයායන් ලෙස ගත් විට වතුයායන්හි පවතින්නේ කර්මාන්තශාලා, යන්ත්‍රෝපකරණ වන අතර එහි ක්‍රියාකාරිත්වය සැලකිල්ලට ගත් විට ක්ෂයවීම් ප්‍රමාණයන් අධික වන බැවින් පෙර සිටම ක්ෂය අනුපාත දෙකක් යටතේ ක්ෂය කිරීම සිදුකර තිබේ. පරිගණක හා පරිගණක මුද්‍රණ යන්ත්‍ර සඳහා ද දැනට ආයතනය සිදුකරගෙන යන ක්ෂය අනුපාත දෙක දිගටම සිදුකරගෙන යන අතර පැරණි වත්කම් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වූ පසු ඉතිරි වන අළුත් ක්ෂය අනුපාත ආයතනය විසින් දිගටම පවත්වාගෙන යෑමට කටයුතු කරනු ඇත.</p>	<p>ස්ථාවර වත්කම් සඳහා ක්ෂය ගණනය කිරීමේදී එම වත්කම්වල ඵලදායී ජීව කාලය සැලකිල්ලට ගත යුතුය.</p>	

- (ඇ) ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති 3.2.7 අනුව තේ 2020 වර්ෂයේ සිට ගිණුම් නිවැරදි ගිණුම්කරණ හා රබර් වෙනුවෙන් දරන ලද ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපත්තිය තුළින් හෙළිදරව් ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව් කර ඒ වියදම් පරිනත නොවූ වගාවේ සිට කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. අනුව ගිණුම් තැබීමට කටයුතු පරිනත වගාවට මාරු කරනු ලබන කළ යුතුය.
- කාලය නිශ්චිතව දක්වා තිබුණද, මණ්ඩලයේ වතුයායන් තුළ පවතින අනෙකුත් ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් වන කොකෝවා, අඹ, කුරුඳු, සාදික්කා, පුවක්, කරදමුංගු හා ගම්මිරිස්වල හා පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් වන දැව හා ඉහුරු සඳහා පරිනත වන කාලය මණ්ඩලයේ ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිය තුළින් හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණු “වතු සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය” 2010 වර්ෂයේදී අවසන් කර තිබුණු නමුත් එම ව්‍යාපෘතියට අදාළව සෙවිලි තහඩු මිලදී ගැනීම සඳහා ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් වැය කරන ලද රු.4,136,733ක් මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂයක් ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබුණි. මෙම ලැබිය යුතු ශේෂය සඳහා වර්ෂ 9කට අධික කාලයක් ගතව තිබූ අතර එම මුදල් අයවීම අවිනිශ්චිත බව නිරීක්ෂණය වුවද ඒ වෙනුවෙන් කිසිදු ප්‍රතිපාදනයක් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල සිදු කර නොතිබුණි.</p>	<p>2009 වර්ෂයේදී පමණ වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතනය මගින් වතුයායන් වෙත සෙවිලි තහඩු නිකුත් කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර ඇති අතර එහිදී ජනවසම අදාළ වතු යායන් වලට සෙවිලි තහඩු මිලදී ගත් අතර එම මුදල් ඉහත ආයතනය විසින් වලට සෙවිලි තහඩු මිලදී ගත් අතර ප්‍රතිපූරණය කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2010 වර්ෂයේදී පමණ අවසන් වී ඇති නමුත් ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත ප්‍රතිපූරණය නොවූ මුදල රු 4,136,732.52 කි. මෙම මුදල දිගින් දිගටම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පෙන්නුම් කලද මෙම ආයතනය හා ව්‍යාපෘතිය දැනට ක්‍රියාත්මක නොවන බැවින් අවශ්‍ය ගිණුම් සංශෝධන කර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත කපා හැරීමට කටයුතු කරනු ඇත.</p>	<p>අවිනිශ්චිත ශේෂයන් වෙනුවෙන් අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන සිදු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2001 වර්ෂයේදී බදු පදනම මත පුද්ගලික අංශයට පවරන ලද මොන්තක්‍රිස්ටෝ වතුයායේ ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම ලෙස රු.40,503,226 ක් වර්ෂ 18 ක කාලයක සිට වෙනත් ණයගැතියන් යටතේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරියට</p>	<p>ප්‍රධාන කාර්යාලයේ මොන්තක්‍රිස්ටෝ නමින් පවතින්නේ (H/O 62910) මොන්තක්‍රිස්ටෝ ආයතනය වෙත බදු දීමෙන් ලැබිය යුතු බදුකුලී ආදායම වන අතර, එය පෙර වර්ෂයේදී විගණන විමසුමට පිළිතුරු වශයෙන් වැරදීමෙන් මොන්ට ක්‍රිස්ටෝ වත්තේ</p>	<p>හිඟ ණයගැති ශේෂ අය කර ගැනීමට හා අවිනිශ්චිත ශේෂයන් වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන සිදු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

ගෙන එමින් පවතින අතර මෙම වර්ෂයේ කෙටුම්පත් විගණන වාර්තාව සඳහා පිළිතුරු ලබා දීමේදී මෙම ශේෂය මොනින් ක්‍රියාත්මක වනුයා බදු දීමෙන් ලැබිය යුතු ආදායමක් ලෙස දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව මෙම ලැබිය යුතු ශේෂය අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක පැවතියද මෙම ශේෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.

ශුද්ධ වත්කම්වල වටිනාකම ලෙස සඳහන් කිරීම නිවැරදි විය යුතුය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී විකුණන ලද වාණිජ වටිනාකමකින් යුතු ගස්වල විකුණුම් ආදායම එක් එක් වතු සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුව රු.28,207,665ක් වුවද මෙම ආදායම රු.25,883,500ක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ වෙනත් ආදායම් යටතේ හඳුනා ගෙන තිබුණු බැවින් රු.2,324,165 කින් මණ්ඩලයේ වෙනත් ආදායම් අවප්‍රමාණය වී තිබුණි.

ගස් විකිණීමෙන් ලද ආදායම රු.28,207,665 ක අගය නිවැරදි වුවද ,වතුයායන් වලින් ඊට අදාළ ගිණුම් ගත කර ඇත්තේ මුදල් පදනම මත ගිණුම් ගත කිරීමේ අගය වන අතර ඉදිරියේදී එය නිවැරදි ආකාරයට උපවිත පදනම මත ගිණුම් ගත කිරීමට වතුයායන්ට දැනුම් දීමට කටයුතු කරනු ඇත.

විකුණුම් ආදායම නිවැරදිව ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

(ඈ) පරිණත වූ රබර් වගාවට අදාළව 2018 වර්ෂය අවසාන වන විට පැවති සමුච්චිත ක්ෂය වටිනාකම රු.123,452,405 ක් වුවද 2019 වර්ෂයේ රබර් වගාවට අදාළව ආරම්භක සමුච්චිත ක්ෂය වටිනාකමක් ඉදිරියට ගෙනවිත් නොතිබුණි. තවද එම රබර් වගාවට අදාළව සමුච්චිත ක්ෂය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු.44,092,274 ක ගැලපීමක් සිදු කර තිබුණු අතර එයට අදාළ විස්තරාත්මක තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. එසේම තේ වගාවට අදාළව 2018 වර්ෂය අවසානයට පැවති සමුච්චිත ක්ෂයවීම් ශේෂය ලෙස රු.160,145,049 ක් වුවද 2019 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආරම්භක සමුච්චිත ක්ෂයවීම් ශේෂය රු.290,650,606 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව 2019 වර්ෂයේ ආරම්භක සමුච්චිත ක්ෂය ශේෂය

2019 මූල්‍ය වාර්තාවල දේපල පිරියත හා උපකරණ සටහන අනාවරණය කර ඇති පරිදි 2018.12.31 දින පැවති සමුච්චිත ක්ෂය 2019.01.01 දිනට නිවැරදි කර පෙන්වා ඇති අතර, ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් වල හා දේපල පිරියත අතර සමුච්චිත ක්ෂය නිවැරදි කිරීමක් සිදු කළද එමඟින් සමස්ථයක් ලෙස ගත් විට සමුච්චිත ක්ෂයෙහි වෙනසක් සිදු වී නොමැති අතර, සමස්තයක් ලෙස ගත් කල සමුච්චිත ක්ෂය අවතක්සේරුවීමක්ද සිදු වී නොමැත. එසේ හෙයින් වර්ෂයේ මූල්‍ය වාර්තාවල ලාභ අලාභ ගිණුම ශේෂ පත්‍රයට මෙමගින් බලපෑමක් සිදු වී නොමැත. එසේම රබර් වගාවෙහි පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2019 වර්ෂයේදී සමුච්චිත ක්ෂය අඩු වීමක් පෙන්නුම් කලද එය නිවැරදි කිරීමක් වන අතර එය අවතක්සේරුවීමක් වී නොමැත.

හඳුනාගත් වැරදි නිවැරදි කිරීම විධිමත් පරිදි සිදුකර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් වෙත වෙනම සිදුකළ යුතුය.

රු.130,505,557ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

- (ඉ) 2018 වර්ෂයේ අවසානයට සමුච්චිත ක්ෂයවීම්වල වටිනාකම රු.531,598,418ක් හා 2019 වර්ෂයේ ආරම්භක සමුච්චිත ක්ෂය වටිනාකම (ගැලපීම් වලට පෙර) රු.488,602,828ක් වූ බැවින් එම ශේෂ දෙක අතර රු.42,995,589ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඊ) මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 41 හි 54 (ඇ) ඡේදය ප්‍රකාරව ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් සම්බන්ධයෙන් ක්ෂය කරන ක්‍රමය සහ ක්ෂය අනුපාත මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙළිදරව් කර තිබුණු නමුත් රු. 10,124,003ක් වූ වෙනත් ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම්වලට අදාළව ක්ෂය ගණනය කර ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.

1.5.4 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු.	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම රු.	වෙනස රු.	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික ගිණුමේ ශේෂය	520,297,487	445,947,513	74,349,974	2019 මූල්‍ය ප්‍රකාශනයට ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික ශේෂය ඉදිරිපත් කර ඇති 2019.12.31 දිනට ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික ශේෂයට සමාන වී ඇත.	2019 මූල්‍ය ප්‍රකාශනයට ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික ශේෂය සකස් කර එම ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ආ)	පාරිතෝෂික ගිණුමේ ශේෂය	අධිභාර	152,431,129	152,740,006	308,877	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව පාරිතෝෂික අධිභාර ගිණුමේ ශේෂය හා උපලේඛනයේ අධිභාර ගිණුමේ ශේෂය නොවන අතර ඔබ විසින් උපලේඛනයේ ඇති බවට සඳහන් කර ඇති ශේෂය හා උපලේඛනයේ සඳහන් ශේෂයද සමානවී නැත.	නිවැරදි උපලේඛන සකස් කර එම ශේෂයන් ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ)	පාරිතෝෂික ගිණුමේ ශේෂය	වෙන්කිරීම්	729,874,650	723,568,859	6,305,791	2019 මූල්‍ය ප්‍රකාශනයට අනුව පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් ගිණුමේ ශේෂය රු.729,874,650 ක් වන අතර අප විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති උපලේඛනයේ 2019.12.31 දිනට පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම් ගිණුමේ ශේෂය එයට සමාන වී ඇත.	නිවැරදි උපලේඛන සකස් කර එම ශේෂයන් ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඈ)	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව වෙතින් මණ්ඩලයට ලැබිය යුතු ණය හා පොලී ශේෂය		119,318,496	97,709,342	21,637,005	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවෙන් ලැබිය යුතු ගිණුම් සත්‍යාපනය කර එම වාර්තාව සමග ශේෂ සනාථ ලිපිය 2023 සැප්තැම්බර් 22 වන දින තහවුරු කරගැනීම සඳහා ශේෂය රු.119,318,495 ක් ලෙස සඳහන් කර රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව වෙත යවා ඇති අතර මෙතෙක් ඒ සඳහා ඔවුන් ගෙන් පිළිතුරක් නොලැබුණ අතර අපගේ ගිණුම්වලට අනුව දැනට ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවේ පවතින ශේෂය මෙම අගයට සමාන වී ඇත.	ලැබිය යුතු ශේෂයන් ශේෂ සනාථන මඟින් තහවුරු කර ගෙන නිවැරදි වටිනාකම් ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.5.5 අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

අඛණ්ඩව අලාභ ලැබීම මත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ ශුද්ධ වත්කම් හා කාරක ප්‍රාග්ධනය පිළිවෙලින් රු.මිලියන 607.02 ක් හා රු. මිලියන 1,795.70 ක් වශයෙන් සෘන අගයන් ගෙන තිබුණි. තවද එදිනට පැහැර හරින ලද ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් රු.මිලියන 1,513.49 ක් වී තිබුණි. මේ හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් පවත්නා බව නිරීක්ෂණය විය. මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වූ සටහන් අංක 2.4 මගින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මණ්ඩලය ප්‍රතිසංවිධානය කළ යුතු වන බවට තීරණය කළ බව හෙළිදරව් කර තිබුණද 2024 මාර්තු 31 දින දක්වාම එබඳු ප්‍රතිසංවිධානයක් සිදු කර නොතිබුණි.

ශුද්ධ වත්කම් සෘණ අගයක් ගැනීමට හේතුවී ඇත්තේ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව මගින් ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත පවරාදෙනු ලැබූ ඉඩම්, කර්මාන්තශාලා, ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම් ගිණුම්වලට ගෙන නොමැති නිසා වන අතර එම වත්කම්වල වටිනාකම් ඇතුළත් වූ විට ශුද්ධ වත්කම් ධනාත්මක අගයක් ගනු ඇත. එමෙන්ම මෙම වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමට විශාල මුදලක් ගෙවීමටද සිදුවේ. මෙම ගැටළුව මෙම ආයතනය ආරම්භ කල අවස්ථාවේ සිටම ඇත.

වත්කම් තක්සේරු කර ගිණුම්වලට ඇතුළත් කිරීම සහ පැහැර හරින ලද ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් පියවීම නොපමාව සිදුකළ යුතුය.

1.5.6 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි	1,503,744,550	විස්තරාත්මක උපලේඛන, ඉඩම්වල පිඹුරුපත්, සැලසුම් සහ පැවරීමට අදාළ ගැසට් පත්‍ර යනාදිය. තක්සේරු වාර්තා, වාර්ෂික භෞතික සත්‍යාපන වාර්තා	ගොඩනැගිලි සැලසුම් දැනට අප සතුව නොමැත. 1972 වසරේදී ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව වෙත පවරා ගන්නා ලද ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි අනතුරුව මණ්ඩලය වෙත පවරා දී ඇත. එහෙයින් ඉංජිනේරු සැලසුම් මණ්ඩලය සතුව නොමැති අතර දේපල තක්සේරු කිරීමක් ද සිදු කර නොමැත.	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම පැවැත්ම හා අයිතිය තහවුරු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් හා අදාළ සාක්ෂි විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) රොක්වුඩ් වතුයායේ පාරිතෝෂික හා අධිභාර ගෙවීම්	12,656,292	පාරිතෝෂික ගෙවීම් උපලේඛනය සහ ගෙවීම් වවුචර්	දියළුම වතුයායෙන් හා මුල්හල්කැලේ වතුයායෙන් එවන ලද පාරිතෝෂික වෙන්කිරීමට අදාළ උපලේඛන හා රොක්වුඩ් වතුයාය සම්බන්ධව ලබා දී ඇති තොරතුරු මේ සමග විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.	පාරිතෝෂික හා අධිභාර ගෙවීම් තහවුරු කිරීම සඳහා ලබා දී ඇති තොරතුරු ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් ප්‍රමාණවත් හා අදාළ සාක්ෂි විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ඇ)	අවසාන තොගය	74,377,945	තොග කිරීමේ භෞතික සත්‍යාපන	අගය වාර්තා, තොග වාර්තා	නිෂ්පාදන විකුණුම් (NSA) මත කිරීමේ වාර්තාව මේ සමග ඉදිරිපත් කර ඇත.	තොග තහවුරු ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඈ)	අත්තිකාරම් ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය තුළ 2012 වර්ෂයේ සිට පැවත එන ශේෂය	9,071,137	විස්තරාත්මක උපලේඛන	2012 වර්ෂයේ සිට පැවත එන රු.9,071,137 ක ශේෂයට අවශ්‍ය තොරතුරු සොයා ගැනීමට ලේඛන නොමැත. 2012 වර්ෂයේ සිට 2016 වර්ෂය දක්වා නොගෙවූ අත්තිකාරම් ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ රු.4,772,794 ක ශේෂයෙන් දැනට රු.3,424,718ක මුදලක් පියවාගැනීමට කටයුතු කර ඇත. තවදුරටත් පියවීමට ඇති මුදල රු.1,298,077 ක් වනු ඇත.	දීර්ඝකාලීන අත්තිකාරම් ශේෂය විශ්ලේෂණය කර හඳුනා ගැනීමට හැකි සෑම පියවරක් ගත යුතුය.	
(ඉ)	2000 වර්ෂයේදී, කොත්මලේ ජලාශ ව්‍යාපෘතියට මහවැලි අමාත්‍යාංශ යෙන් ලැබී එම කාර්යයේ නොයෙදූ වූ මුදල	36,310,518	බැංකු සනාථන සහ මුදල් විස්තර	ලැබීම්	නිවාස සාදා දීම වෙනුවෙන් ලද මෙම මුදල් වලින් එම කාර්යය සිදුකර නොමැති අතර මෙය 2000 වර්ෂයට පමණ අයත් අගයක් වන බැවින් එම අදාළ මුදල සම්බන්ධයෙන් කිසිදු තොරතුරක් මේ වනවිට ආයතනයේ නොමැති බැවින් ඉදිරියේදී පොත්වලින් කපා හැරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	මිලියන 36.3ක මුදලින් අදාළ කාර්යය සිදු කර නොමැති බව සහාපති විසින් දන්වා ඇති බැවින් අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබූ මෙම මුදල් සම්බන්ධයෙන් වහාම පරීක්ෂණයක් කර නිසි පියවර ගත යුතුය.
(ඊ)	වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂය	130,900,290	ශේෂ සනාථන ලිපි	ඉදිරිපත් කර ඇත.	වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂ හඳුනා ගැනීමට අවශ්‍ය ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.	

(උ) වසර 20 කට පෙර සිට පැවත එන ඕනෑම ජන වතුයායේ ස්ථාවර වත්කම් ශේෂය	6,013,927	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය, භෞතික වත්කම් සත්‍යාපන වාර්තා	ඕනෑම ජන වතුයායක් එවකට ජනවසම් සතුව තිබී ඇති අතර, මහවැලි ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීම නිසා එය ජලාශයට යටවී ඇත. එම වතුයායට අයත් ස්ථාවර වත්කම් වලට භෞතිකව පැවැත්මක් නොමැති වුවත් පොත් වලින් ලියාහැරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි නොමැති කමින් ලියාහැරීමට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වී ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් දැනට භෞතික පැවැත්මක් නොමැති වත්කම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි හඳුනාගෙන ඒ සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පියවර ගත යුතුය.
(ඌ) කෙරිගෙන යන වැඩ	15,675,572	වැඩ අනුමත කිරීමට අදාළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා, ගෙවීම් වව්වර්, වැඩ නිම කිරීමට නොහැකිවීම සම්බන්ධව කාර්යය සාධන ඇගයීම් වාර්තා.	2023 වර්ෂයේ භෞතික නොග ගණනයේදී මෙම කෙරිගෙන යන වැඩ (ප්‍රාග්ධන) ශේෂ භෞතිකව පවතීද නොපවතීද යන්න වතු අධිකාරීගේ තහවුරුවක් ලබාගෙන අභ්‍යන්තර විගණකගේ නිර්දේශ මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර ලියා හැරීමට සුදුසු කටයුතු කරනු ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් දැනට භෞතික පැවැත්මක් නොමැති වත්කම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි හඳුනාගෙන ඒ සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පියවර ගත යුතුය.
(එ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ යටතේ දක්වා තිබුණු පරිනත වගාව	17,925,652	ගස් සංගණන වාර්තා, වටිනාකම තක්සේරු කිරීමට අදාළ වාර්තා සහ පැහැදිලි කිරීම්.	අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කර 2020 වර්ෂයේ ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් යටතේ පෙන්වීමට කටයුතු කරනු ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කිරීම හා එම වත්කම්වල සංගතතාවය හා තක්සේරු වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඒ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ වෙළඳ හා අනිකුත් ලැබිය යුතු දෑ තුළ ඇති ගැලපුම් ශේෂය	30,574,666	විස්තරාත්මක ලේඛන, ශේෂ සනාථන	පැරණි ශේෂ අදාළ ගිණුම් වලින් ඉවත් කර කපා හැරීම සඳහා මෙම ගිණුම වෙත මාරු කර ඇති අතර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත ඉදිරියේදී ගිණුම් වලින් ලියා හැරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරනු ඇත.	පැරණි ශේෂ හා ගැලපුම් ශේෂය නිවැරදිව සැසඳීම කර එම ශේෂ හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඔ) දේපළ පිරිසත උපකරණවල ඇතුළත් වෙනත් වත්කම් ශේෂය	8,696,304	වත්කම් වර්ගය, පැවැත්ම, නිරවද්‍යතාවය සහ ඒවායේ වටිනාකම් යනාදී සැදැහුම් පරීක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය උපලේඛන	වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයේ වතු වලට අයත් 1996 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරියට එන අගයක් වන මෙම රු.8,696,304 ක අගය සම්බන්ධව කිසිදු තොරතුරක් මේ වනවිට ආයතනය සතු නොවන අතර මෙම අගය පොත්වලින් ලියා හැරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	මෙම වත්කම් ශේෂය හඳුනා ගැනීමට හා ඒ පිළිබඳ අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඔ) ලෙජරයේ වෙළෙඳ ලැබිය යුතු ගිණුමේ ඇතුළත් සෘන ශේෂයන්	122,753,947	විස්තරාත්මක උපලේඛන	මෙහි ලැබිය යුතු ගිණුම්වල සෘන ශේෂ පැවතීමට හේතු වී ඇත්තේ බදු කුලිය, අත්තිකාරම් මුදල් ලෙස ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදයන් සඳහාත් ලබාගෙන තිබීමයි. එවැනි අවස්ථාවලදී ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුව ණයභිමියන් ලෙස පෙන්විය යුතු බැවින් ණයභිමියන් ලෙස පෙන්වුම් කර තිබේ. කෙසේ වෙතත් අනෙකුත් නිවැරදි නොවන සෘන ශේෂයන් වර්තමානය වනවිට නිවැරදි කරමින් පවතී.	ලෙජරයේ වෙළෙඳ ලැබිය යුතු ගිණුමේ ඇතුළත් ශේෂයන් පිළිබඳව නිවැරදි දත්ත පවත්වා ගෙන යා යුතු අතර ඒවා යාවත්කාලීන කිරීමටද කටයුතු කළ යුතුය.
(ක) වතුයායන්වල සේවක අර්ථසාධක අරමුදල්, සේවක භාරකාර අරමුදල්, වතු කාර්ය මණ්ඩල අර්ථසාධක සංගමයට හා ලංකා වැවිලිකරුවන්ගේ අර්ථසාධක සංගමය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු අධිභාර වටිනාකම	11,541,671	උපලේඛනයන් හා අධිභාර වටිනාකම්වලට අදාළ නෛතික ලේඛන	ආයතනය විසින් දැනට අධිභාරය ගිණුම් ගත කරන්නේ ඒ සම්බන්ධයෙන් නඩුවක් දැමුවිට පමණි. නමුත් ඉදිරියේදී පනතට අනුව ගෙවිය යුතු ශේෂයට අදාළව අධිභාරය ගණනය කර ගිණුම් ගත කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	අදාළ පනත්වල විධි විධාන ප්‍රකාරව ගෙවිය යුතු ශේෂයන්ට අදාළව අධිභාර ගණනය කර ගිණුම් ගත කිරීමට හා යොමු ගත ලේඛන හා උපලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යාලයට අයත් වසර 1 සිට වසර 5 දක්වා නිරවුල් නොකළ ණයහිමි ශේෂය රු.19,485,533 ක් හා වසර 5 ඉක්මවා ඇති ශේෂය රු.39,018,431 ක් වූ අතර, එම ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට හෝ වසර 5 ඉක්මවූ හිමිකම් නොපෑ ණය හිමියන් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට මණ්ඩලය විසින් කටයුතු කර නොතිබුණි.	වසර 5 ඉක්මවා ඇති ණය හිමි ශේෂයන් වන රු.601,413ක අවලංගු කරන ලද චෙක්පත් ගිණුම 2021 වර්ෂයේදී නිවැරදි කර ඇති අතර රු.18,057,479ක PH & SWT ගිණුම මගින් රු.200,413 ක මුදලක් 2021 වර්ෂයේදී ද රු.352,891 ක මුදලක් 2022 වර්ෂයේදී ද ගෙවීම් කර ඇති අතර, ඉදිරියේදී ආයතනයේ පවතින කාරක ප්‍රාග්ධන හැකියාව මත ගෙවීම් සිදු කරනු ඇත. එසේම රු.15,083,982ක Rate & Taxes වලින් වර්තමානයේදී අදාළ වරිපනම් මුදල නිසි පරිදි නිසි කාර්තුවේදී ගෙවාගෙන යනු ලබන අතර හිඟ වරිපනම් සඳහා 2022 සැප්තැම්බර් මස සිට මාස 3 කට වරක් රු.500,000 ක වාරික වශයෙන් ගෙවාගෙන යනු ඇත. දැනට රු.3,000,000 ක් ගෙවා ඇත.	නිරවුල් නොකළ ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2007 වර්ෂයේදී නාගස්තැන්න වතුයාය දීර්ඝකාලීන බදු පදනම මත පෞද්ගලික සමාගමකට ලබාදීමෙන් පසු එම ආයතනයෙන් අය විය යුතු රු. 2,176,683 ක් වර්ෂ 11 කට වැඩි කාලයක සිට වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශවල ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුන අතර මේ හේතුවෙන් එම ලැබීම් අවිනිශ්චිත බව නිරීක්ෂණය විය.	වර්ෂ 11 කට වැඩි මෙම Quenrich Agro සමාගමෙහි ලැබිය යුතු රු.2,176,683 ක මුදල පිලිබඳව ආයතනය සතුව තොරතුරු නොමැති බැවින් ඉදිරියේදී අඩමාණ ණය හා බොල්ණය ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කර මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගෙන ඉදිරියේදී අඩමාණ ණය හා බොල්ණය ප්‍රතිපාදන කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරනු ඇත.	ලැබිය යුතු ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් ප්‍රතිපත්තියක් අනුමත කරවාගෙන ඒ අනුව අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ගිණුම්වල සිදු කළ යුතුය.
(ඇ) විවිධ ණයගැතියෝ ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇති රු.1,693,337 ක් සඳහා ශේෂ සනාථ කිරීම් හා එම ශේෂයන් සඳහා ප්‍රමාණවත් තොරතුරු හා ලිපිලේඛන මණ්ඩලය සතුව නොතිබුණු අතර, 1996 සිට අයවී නොතිබුණු මෙම ශේෂයන් අයකර ගැනීම සඳහා කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.	අඩමාණ ණය හා බොල්ණය ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කර ඉදිරියේදී කපා හැරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	ලැබිය යුතු ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් ප්‍රතිපත්තියක් අනුමත කරවාගෙන ඒ අනුව අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ගිණුම්වල සිදු කළ යුතුය.
(ඈ) මණ්ඩලයේ තේ දළ විකිණීම සඳහා ලියාපදිංචි වූ ගැණුම්කරුවන්ගෙන් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව දින 15ක ණය කාල සීමාවක් ඇතුළත මුදල් අය කරගත යුතු වුවත්, 2019 දෙසැම්බර් 31	2019.12.31 දිනට ණයගැතියන් අතුරින් ඩින්සයිඩ් තේ කර්මාන්තශාලා සමාගමට අදාළ ශේෂය පියවා ඇති අතර හැටන් වැව්ලි සමාගම සමග දැනටමත් ගනුදෙනු කරමින් සිටින බැවින් හිඟ ශේෂයන් පියවා	ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ගැණුම්කරුවන්ගෙන් ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට වහාම පියවර ගත යුතුය.

දිනට මාස තුනේ සිට වසර 6 දක්වා ඇත. එසේම රත්වත්ත තේ කාල පරාසයන් ඉක්මවූ ණයගැති කර්මාන්තශාලාව වෙනත් ලැබිය යුතු හිඟ ශේෂය රු.10,482,485 ක් වී තිබුණි. ශේෂය සඳහා කොළඹ දිසා අධිකරණයේ අංක DMR 67818 දරන නඩුව දැනට විභාග වෙමින් පවතින අතර නිල්දළුකන්ද තේ කර්මාන්තශාලාවෙන් ලැබිය යුතු හිඟ මුදල පියවා ගැනීම සඳහා අප සතුව රු.750,000/- ක ආරක්ෂක තැන්පතුවක් ඇති බැවින් ඉදිරියේදී එමගින් පියවාගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරනු ඇත.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික ගෙවීම් පනතේ II වන කොටසේ 5 (1) වන උප වගන්තිය	සේවකයකු විශ්‍රාම ගිය හෝ මරණයට පත් දින සිට දින 30 ක් ඇතුළත පාරිතෝෂික ගෙවීම් කළ යුතු වුවත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් රු.520,297,488 ක පාරිතෝෂික ගෙවා නොතිබුණි. තවද පාරිතෝෂික වගයෙන් ගෙවිය යුතු යම් මුදලක් ගෙවීම පැහැර හරින්නාවූ යම් සේවා යෝජකයකු එම මුදලට අතිරේකව පනතේ වගන්ති අනුව ගණනය කර, අධිභාර ගෙවිය යුතු බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව මණ්ඩලය විසින් 2019 වර්ෂය අවසානයට රු.152,431,129 ක මුදලක් අධිභාර ලෙස ද ගෙවිය යුතුව තිබුණි.	2000 වර්ෂයේ සිට 1983 අංක 12 දරන ආයතනයේ පවතින උග්‍ර මූල්‍ය කාරක ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ආයතනය හේතුවෙන් ආදාල ගෙවීම් අදාල කාලපරිච්ඡේදයේ නිසි ආකාරව කිරීමට නොහැකි වී ඇත. නමුත් වර්තමානයේ 2023 ජූලි මස සිට අඛණ්ඩ ගෙවීම් සිදුකරනු ඇත.	1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික ගෙවීම් ප්‍රකාරව ප්‍රකාරව පාරිතෝෂික නියමිත කාලයේදී ගෙවීමට කටයුතු කිරීම තුළින් අනාර්ථික වියදම් වළක්වා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 1958 අංක 15 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනතේ 15 වන වගන්තිය	සේවා යෝජකයා විසින්, සේවකයකුගේ සෑම මාසයකම සේවක අර්ථ සාධක ආයතන මුදල සේවකයාගේ ඉපයීම් වලින් අඩු කොට ඊළඟ මාසයෙහි අන්තිම දිනයට පෙර අරමුදලට ගෙවිය යුතු සහ සේවායෝජකයාගේ ආයතන මුදලද ඒ අනුව ගෙවිය යුතු වුවද මණ්ඩලය එලෙස 2001 වර්ෂයේ සිට වසර 18 කට ආසන්න කාලයක් සඳහා නොගෙවූ	2023 ජූනි මස සිට 1958 අංක 15 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල සේවක අනුමැතිය අනුව මසකට රු.මි.30 බැගින් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ලැබෙන බැවින් එකී හිඟ මුදල ගෙවාගෙන යමින් පවතී. 2023 ජූනි මස සිට ආයතනික මුදලින් නිසි පරිදි ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් කරගෙන යනු	1958 අංක 15 දරන අර්ථසාධක අරමුදල් පනත ප්‍රකාරව අරමුදල් වාරික ගෙවීම තුළින් අනාර්ථික වියදම් වළක්වා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

රු.729,997,398 ක මුදලක් ගෙවිය යුතු අර්ථසාධක ලෙස ද වතු කාර්ය මණ්ඩල අර්ථසාධක සංගමයට (ESPS) රු.49,809,062ක ද හිඟ ශේෂයක් පැවතුණි. 2019 වර්ෂය අවසාන වන විට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව අර්ථසාධක අරමුදලට රු.9,202,722ක හා වතු කාර්ය මණ්ඩල අර්ථ සාධක සඳහා රු.1,093,871 ක අධිභාර ද ගෙවිය යුතුව තිබුණි.

(ඇ) 1980 අංක 46 දරන සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල් පනතේ 16 (1) වන උප වගන්තිය

සෑම සේවಾನියුක්තයකට සේවා යෝජක විසින් ඒ සේවනියුක්තයා තම සේවයෙහි නියුක්ත කරනු ලබන එක් එක් මාසය වෙනුවෙන්, ඒ මාසය ඇතුළත ඒ සේවා යෝජකගේ සේවයෙහි නියුක්ත වීමෙන් ඒ සේවනියුක්තයා උපයන මුළු ඉපයීමවලින් සියයට තුනකට පමණ වන දායක මුදලක් ඊළඟට එළඹෙන මාසයේ අවසාන දින හෝ එදිනට පෙර ඒ සේවා නියුක්තයා සම්බන්ධයෙන් අරමුදලට ගෙවීමට සේවා යෝජකයා යටත් විය යුතු වුවද මණ්ඩලය විසින් 2011 වර්ෂයේ සිට වසර 8 කට ආසන්න කාලයක් සඳහා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදලට ගෙවිය යුතු රු.39,062,916ක් සහ ලංකා වැවිලිකරුවන්ගේ අර්ථසාධක සංගමයට (CPPS) රු.10,350,340 ක් ගෙවීම් පැහැර හැර තිබුණි. 2019 වර්ෂය අවසාන වන විට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව භාරකාර අරමුදලට රු.407,089ක හා ලංකා වැවිලිකරුවන්ගේ අර්ථසාධක සංගමයට රු.837,989 ක අධිභාර ද ගෙවිය යුතුව තිබුණි.

2023 ජුනි මස සිට සේවා අමාත්‍ය මණ්ඩල නියුක්තයන්ගේ භාර අනුමැතිය අනුව මසකට අරමුදලට හා ලංකා වැවිලිකරුවන්ගේ අර්ථසාධක සංගමයට ගෙවිය යුතු වාරික නියමිත පරිදි ගෙවීම තුළින් 2023 ජුනි මස සිට අනාර්ථික වියදම් ආයතනික මුදලින් නිසි වළක්වා ගැනීමට පරිදි ව්‍යවස්ථාපිත කටයුතු කළ යුතුය. ගෙවීම් කරගෙන යනු ඇත.

(ඈ) 2009 අංක 09 දරන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනත

(i) 2 (i) (ඇ) යම් ද්‍රව්‍යයක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ

2019 වර්ෂයේදී ආර්ථික සේවා ගාස්තු වශයෙන් 2009 අංක 09 දරන

වගන්තිය	හා ඕනෑම ස්වභාවයකට අයත් සේවාවන් සැපයීමේ ව්‍යාපාරයක යෙදී සිටින සියලුම තැනැත්තෙකුටම ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනතේ විධිවිධාන අදාළ වුවද 2019 ගිණුම් වර්ෂයේ ඉපැයූ රු.51,436,256 ක ඉඩම් බදු කුලී ආදායම හා රු.5,492,601ක වෙනත් ආදායම් සඳහා ගෙවිය යුතු රු.1,138,577ක ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු මණ්ඩලය විසින් ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.1,551,040 ක මුදලක් අප විසින් වෙන්කිරීමක් සිදුකර ඇත.	ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනත ප්‍රකාරව අදාළ කාලය සඳහා අවශ්‍ය ගෙවීම් නිවැරදිව සිදු කළ යුතුය.
---------	---	--	---

(ii) උපලේඛන I හි XIV වගන්තිය	කොළඹ නේ වෙන්දේසියේ විකිණීම සඳහා ලියාපදිංචි තැරැව්කරුවෙකුට සපයනු ලබන නේ පමණක් බද්දෙන් නිදහස් වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අනෙකුත් නේ අලෙවි ආදායම වූ රු.153,413,370 ක් සඳහා ද බදු ගණනය කර නොතිබුණි.	ජනවසමට අයත් වන වලින් ලැබෙන නේ තොගය ඒ ආකාරයෙන්ම ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පාරිභෝගික අංශයට ලැබෙන අතර එම නේ ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව සහ නාවික හමුදාව වෙත සැපයීම සිදුකරනු ලබයි. තොග වශයෙන්ම වත්තෙන් ලබාදෙන ආකාරයෙන්ම නේ තොග අලෙවිය සිදුකරන බැවින් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ගණනය කිරීමක් සිදුකර නොමැත.	2009 අංක 09 දරන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනත ප්‍රකාරව අදාළ කාලය සඳහා අවශ්‍ය ගෙවීම් නිවැරදිව සිදු කළ යුතුය.
------------------------------	---	---	---

(ඉ) 2006 අංක 13 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු පනතේ 02,06 හා 10 වගන්ති	කාර්තුවකට ආදායම රු.මි.10 ඉක්මවන සෑම ආයතනයක්ම මෙම පනතට යටත් විය යුතු වුවත් මණ්ඩලය ඊට අනුරූපව කටයුතු කර නොතිබුණු බැවින් ආර්ථික සේවා ගාස්තු ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ රු. 2,161,090ක් ද 2007 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරියට ගෙන එමින් පවතින රු. 6,357,269ක් ද මණ්ඩලය විසින් ගෙවීම් කර නොතිබුණි. එලෙසම නිශ්චිතව දක්වා ඇති දින හෝ ඊට පෙර යම් කාර්තුවකට අදාළ සේවා ගාස්තුව හෝ ඉන් කොටසක් නොගෙවා	මෙම මුදල් ගෙවා නැතත් දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ 2023.12.01 දින පැවති උපදේශන කමිටු සාකච්ඡාවේදී එම බදු මුදල කපා හැරීමට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ එකඟ වී ඇත.	ආර්ථික සේවා ගාස්තු නියමිත පරිදි ගෙවීමට හා දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාවය මත විධිමත් අනුමැතියක් මත අදාළ ගැලපීම් කිරීමට මණ්ඩලය විසින් කටයුතු කළ යුතුය.
--	---	--	--

ඇති විටෙක එය පැහැර හරිනු ලැබූ ලෙස සලකන අතර, මණ්ඩලයේ සෑම අධ්‍යක්ෂකවරයකුටම හෝ වෙනත් ප්‍රධාන නිලධාරියකුට පනතේ කාර්යය සඳහා පැහැර හරින්නකු ලෙස සලකනු ලැබිය හැකි බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා වෙක්පත් මහින් කෙරෙන සියලුම පෙර වර්ෂවල සිටම මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ගෙවීම් සඳහා තම බැංකු ශේෂ මෙවැනි අයිරා පහසුකම් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් ප්‍රමාණවත්දැයි ගෙවන නිලධාරියා ආයතනයේ අවශ්‍යතාවය යුතු අතර ආණ්ඩුවේ බැංකු මත ලබාගැනීම සිදුකර භාණ්ඩාගාරයේ පූර්ව ජනරජයේ මුදල් විසින් නිතරම සොයා බැලිය යුතු ඇති අතර එය අධ්‍යක්ෂ අනුමැතිය මත රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ මු.රෙ. 387 ගිණුමකින් අයිරා ගැනීම තහනම් බව දක්වා ඇත. ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් ලංකා බැංකුව, නේෂන් ට්‍රස්ට් බැංකුව සහ මහජන බැංකුව තුළ පවත්වාගෙන යනු ලබන ගිණුම් 4 ක එකතුව රු.80,851,833 ක් 2019 වර්ෂය අවසානයට බැංකු අයිරා ලෙස පවත්වා ගැනීම හේතුවෙන් රු.14,054,430 ක අයිරා පොලියක් ගෙවා තිබුණි.
- (උ) 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 1/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් වකුලේඛයේ I කොටසෙහි 3:1 ඡේදය හා 2018 අගෝස්තු 09 දිනැති JEDB/Finance/10/2018 දරන අභ්‍යන්තර වකුලේඛය යොමුගත වකුලේඛ වලට අනුකූල නොවන පරිදි අවස්ථා 72 ක දී රු.50,000 සිට රු.10,000,000 දක්වා අත්තිකාරම් ලබා දුන් අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.
- වකුලේඛනයට අනුව වකුලේඛ ප්‍රකාරව මුදල් අත්තිකාරම් අත්තිකාරම් ලබා දීමට කටයුතු කළ ලබාදිය හැකි උපරිමය රු.50,000 ක් වුවත් යුතුය.
- වෙක්පත් ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් එවැනි සීමාවක් දක්වා නොමැත. ප්‍රසම්පාදනය මගින් තෝරාගත් සැපයුම්කරුවන් වෙත එවැනි අත්තිකාරම් ගෙවීම් සිදුකර ඇත.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 757,593,788 ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු. 477,742,649 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 279,851,139 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට ආයතනයේ පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව රඹර් සහ වෙනත් හෝග විකුණුම් ආදායම රු.70,829,816කින් අඩුවීමත් පාරිභෝජ්‍ය තේ විකුණුම් පිරිවැය හා තේ දළ සහ තේ තොග වලට

අදාළ විකුණුම් පිරිවැය පිළිවෙලින් රු.123,650,228කින් හා රු. 229,135,656 කින් වැඩි වීමත් ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ තේ දළ විකිණීමෙන් ලද ආදායම 2018 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 4.8කින් අඩුවී ඇති අතර රබර් හා වෙනත් හෝගවලින් ලැබෙන ආදායම් 2018 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 45ක් අඩුවී තිබුණි. 2018 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2019 වර්ෂයේ තේ දළ හා පාරිභෝජ්‍ය තේ වගාවට අදාළ පිරිවැය පිළිවෙලින් සියයට 177කින් හා සියයට 22කින් වැඩිවී තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

- සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී හා පෙර වර්ෂයේ දී ජංගම අනුපාතය හා ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය 0.3:1 ක් හා 0.3:1ක් විය.
- සමාලෝචිත වර්ෂයේ දළ අලාභ අනුපාතය සියයට 71ක් වූ අතර, පසුගිය වර්ෂයේ දී එම අනුපාතය සියයට 43ක් විය.
- සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ශුද්ධ අලාභ අනුපාතය සියයට 88ක් වූ අතර පසුගිය වර්ෂයේ දී එම අනුපාතය සියයට 58ක් විය.

මණ්ඩලයේ 2018 හා 2019 වර්ෂයන්හි ඉහත සඳහන් අනුපාත පරීක්ෂාවේදී පවතින ජංගම වත්කම් වලින් එහි ජංගම වගකීම් පියවා ගැනීමේ හැකියාවක් නොමැති බවත් දළ හා ශුද්ධ අලාභ තත්ත්වය දිගින් දිගටම වර්ධනයවීම තුළින් හා ආයතනයේ ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධනය ඉක්මවූ ණය ප්‍රාග්ධනයක් පැවතීම තුළින් ආයතනයේ පවතින මූල්‍ය දුෂ්කරතාවය හා අඛණ්ඩ පැවැත්මේ අවධානම පිළිබඳ විගණනයේදී තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

3. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය හා 2004 පෙබරවාරි 24 දිනැති අංක 01/2004 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් 2021, 2022 හා 2023 වර්ෂවල මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තා 2024 ඔක්තෝබර් 31 දින වන විටත් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.